

تائئارق ددعت ۱۰.

(۱۴۰۲/۱۰/۰۵)

۱۴۰۲ د ۰۵، هېښهس - (۱۴۰۲-۱۴۰۳) ښار لاس

- (هصالخ) راتفگشپ
- فحصم مسر رد یشهوژپ باتک رد فحاصم دیحوت نامز رد طخ و دوجو یفن
- فحاصم دیحوت نامز رد تائئارق لمحت یارب هژیو طخ صاصتخا و طخ ددعت لامتحا
 - فحصم مسر رد یشهوژپ باتک رد لامتحا نیا دقن
 - رد یشهوژپ باتک یاعدا هیلع رب یدهاش راصما فحاصم فالتخا و «کلام و کلم» فحصم لا مسر
 - یارب اهنآ فالتخا رب یدهاش، «آهبقعُ فآخې آلو» رد ینامثع فحاصم فالتخا تائئارق لمحت
 - «الو» و «الف» فحاصم فالتخا رد یسرېط موحرم و یسوط خیش مالک
 - «الو» و «الف» تائئارق فالتخا رد یرېط مالک
 - انعم تبسانم تهج هې، ءارف طسوت «الو» تائئارق حیجرت
 - «اهابقع فآخی الو» رد ءاف رب واو تائئارق حیجرت رد ءارف هې ساحن ضارتعاً
 - نآ زا دعب و لوزن رصع رد هندی دم رد فلتخم تائئارق دوجو
 - هدحاو تعکر رد تائئارق نیب عمج مدع رد زاب نب یاوتف
 - ناشهقطنم فحصم ابءارق تائئارق زا یخرب توافت لیلحت
 - هفوک فحصم اب «مهدیا هتلمع ام» رد صفح تائئارق تقفاوم مدع
 - تائئارق زا هندی دم لهه تینهذ ناب رد تائئارق یاضف زا دیعس نېهه بیتی ههگاآ مدع قارع لهه
 - «کلام لوق اب نآ یفانت مدع و کلام دج فحصم رد «فآخی الو» تائئارق «عفانه تائئارق نه سل»
 - ینامثع فحصم مسر زایتما رب لاد، سیق نب یزاغ «هنسلا آجه» باتک

(هصالخ) رات فگشی پ

(۲) جی ار طخ اب فحصم طخ قباطت یاعدا دقن

و « کلام و کلم»، فحاصم دیحوت نامز رد تئارق لمحت یارب هژیو طخ صاصتخا و طخ ددعت لامتحا فحاصم فالتخا، فحصم لا مسر رد یشهوژپ باتک یاعدا هیلع رب یدهاش راصم فحاصم فالتخا رد فلتخم تئارق دوجو، تئارق لمحت یارب اهنآ فالتخا رب یدهاش، «آهبقُعُ فَاخِّي آلَو» رد ینامثع لیلت، هدحاو تعکر رد تئارق نیب عمج مدع رد زاب نب یاوتف، نآ زا دعب و لوزن رصع رد هندی دم رب لاد سیق نب یزاغ «هنسلا ءاجه» باتک، ناشهقطنم فحصم ابءارق تئارق زا یخرب توافت ینامثع فحصم مسر زایتما

نامز رد طخ ود دوج و یفن باتک رد فحاصم دیحوت فحصم مسر رد یشهوژپ

ه ب .میدرک ثحب ،دندوب هدرک لقن «فحصم مسر رد یشهوژپ» باتک رد هک ار کلام مالک لبق هسلج ؟تسین ای تسه اهنآ در کلام لوق ایآ .دندوب هدرک در ار نیصصختم و گرزب ءاملع لوق ،نآ هلیسو .مدناوخ ار اهنآ ترابع .

دنیوگیم متشه و تسیب هحفص رد :

« .دندنکیم هورگ ه ب ریبعت هک دنتسین یمک یاهمدا ،هورگ نیا ؛«دنتسه دقتعم یرگید هورگ»
ار نآرق داد روتسد یو هک ارج ،دش هتشدگ نامثع نامز رد فحصم لا مسر یاهه یاپ
فحصم لا مسر کی سپ ؛«دشاب هتشاد ار فلتخم تئارق لمحت هک دنیویونب یاهنوگه ب
مسر اب هک دمآرد صاخ مسر کی هک هدوب نیا نامثع نامز زا یروتسد نینچ همزال و .میتشاد صاخ
بلطم نیا دنیوگیم دع ب .دناهتفگ تروص نیا ه ب یاهدع .تشاد قرف اهباتک و اههمان ،اهدیرب
،مینک تباتک ار نآرق میه اوخ ب رگا هک دندرک لاؤس کلام زا دنیوگیم .دنراد یبایزرا .تسین تسرد
نیا زا» :دناه دومرف .هن تفگ ؟میسیویونب تسا زیاج ،دناه دروآرد هزات مدرم هک «سانلا هثدحا ام یلع»
شراگن هویش ود فحاصم دیحوت هرود رد هک دومن تشادرب ناوتیم یخیرات یاه لقن
اریز» ؟ارج .تشون زرط نامه ه ب مه نامثع دنتشونیم همه هک ینامه ؛«تسا هتشادن دوجو
هدش هجاوم یلماکت دنور کی اب هرود نیا رد طخ ،دیآیم رب تارابع نیا رهاظ زا هکنانچ
هک یرتلاماک طخ نیا .هدش لاماکی الاح هک دوب یطخ کیّال بق ینعی .«سانلا هثدحا» دیوگیم ؛«تسا
؟هن ای میسیویونب نآ قبط دنسرپیم کلام زا ار تسا «سانلا هثدحا» هک یاءاجه ،«سانلا هثدحا»
ات ود مهّال بق رگا هکنیا رب دراد نشور تلالد نیا بُخ .دنیویونب یلبق نامه لثم .هن دیوگیم
مهّال بق هک یلومعم شور نآ ه ب دندرکیم لاؤس هک دوب ات ود رگا .«سانلا هثدحا» دنتفگ یمن ،دوب
.دناه درک یریگه جیتن تروص نیا ه ب ناشیا ؟هن ای تشون ناوتیم هدوب

هتبللا» :دنیوگیم ،دشاب هتشاد ار تئارق هوجو لامتحا دیوگیم هک یاهیرطن دروم رد دع ب هتبللا
هک ینامه ؛چه هک رگید لکش ؛«درک حرطم یرگید لکش ه ب ناوتیم ار قوف هیرطن
شلیلد .دهدب باوج دناوتیمن یسک چه هک تسا یلکش مه رگید لکش نآ .شدوخ یاج دناهتفگ
یلک یفدح یاهشور ای یلحم عانقا یاهشور زا دسریم اجنیا ه ب یسک ره هک تسا مکحم نانچ
زا غارف زا دع ب ،دورب نآ لابندهب دروم ه ب دروم و دشاب قیقحت لابندهب یسک ره .دنکیم هدافتسا
درد ه ب یتاکسا ،یعانقا ،یلک یاه باوج نیا رگید .دسریم یناسفن نانیمطا کی ه ب هدیعد دراوم نیا
ه ب نوچ .دوشیمن عناق رگید ،تسا هلاسم تروص ندرک کاپ یارب هک ییاه باوج اب و دروخیمن
.تسا هدی لصف

صا صا صا و ط خ د د ع ت ل ا م ت ح ا
ت ا ئ ا ر ق ل م ح ت ی ا ر ب ه ژ ی و ط خ
ف ح ا ص م د ی ح و ت ن ا م ز ر د

فحاصم دیحوت نامز رد تائارق لمحت یارب هژیو طخ صاصتخا و طخ ددعت لامتحا

باتک رد لامتحا نیا دقن فحاصم مسر رد یشهوژپ

لمحت ات دنسیونب تروص نیا هب داد روتسد نامثع دناهتفگ هکنیا :تسرا نیا شرگید لکش
ینی مه .«راصمالا فحاصم فالتخا» نامه ینعی .دشاب هملک تابثا و فذح نآ زا دوصقم ،دوش تائارق
هکنیا هن ،دیراذگب قرف تروص نیا هب اهنآ رد هک تفگ نامثع ،تشاد قرف مه اب راصما فحاصم هک
رد تائارق لمحت رگید ترابع هب ینعی .دشاب هتشاد ار تائارق نیا ات .هدرک هابتشا خسان
و ربزلاب و «باتکلا و ربزلا و» ،«یسوم لاق و» ،«یسوم لاق» ؛دننزیم لاثم ود ؛**«نامثع فحاصم**
هباحص فحاصم .«دشاب هباحص هب بوسنم فحاصم یفن هب رطان» دنیوگیم دعب ،«باتکلا
فحاصم هک تشاذگ یروط ار رگید تائارق زاب یدح ات یلو .تفرگ ار تعسو نآ یولج دمآ نامثع ،دوب
دننزیم مه رگید لاثم دنچ .دشاب هتشاد ار نآ لمحت

فالتخا و «کللم و کللم» رب یدهاش راصما فحاصم یشهوژپ باتکیاعدا هیلع فحاصم المسررد

تروص نیا هب یکی؟! تشون تسرد ای، تشون «ربزلاب» هک درک هابتشا نامثع هصالخ دینی بپ، تسا مهم دراوم منکیم ضرع امش تمدخ هکنیا؟ تسا اهنآ زا کی مادک، تروص نآ هب یرگیدی و تسا ار شرطن، دنکیم یملع-یهق ف راک هزوح رد هک یسکی نعی. تسا یوزوح هک تسه اهنآ زا یضعب ات ماهدروآ زورما ار شدراوم زا یکی. تسا اهنیا زا رود یاضف رد هک یسک ات دنکیم بلج رتشیب م.مناوخب.

هک رطاخ نیا هب؟! میدرک ثحب ردق نیا، حیثافم الما حتفم ناونعهب «کللم» و «کللم» تئارق یور اچ دیاب شغولب زا لبق یناملسم ره. «باتکلا حتافب الما قالص الم». تسا دمخ هک رابم هروس رد یاضف، اضف الما دینی بپم دینکیم هعجارم یثقو؟ تسا «کللم» ای تسا «کللم» الما بَخ. دنواخب نآ، الما تبا ترثک نیا اب مه نآ؟! دینکیم راک هچ ار تئارق ود نیا. تسا یرگیدی.

تبحص الما بق. مینادیم فحاصم الما مسر شیح زا ار «کللم» و «کللم»؛... تسا نیا رگیدی دراوم زا یکی ار «کللم» تئارق؛ تسا فلانودب ینعی؛ تسا «کللم» هتشون نامثع هک یفحاصم مامت رد هک دش یاهراک هاش زا نیا متفگ و دنراد یسرربط موحرم و هفئاطلا خیش موحرم هک بلج دراوم زا. میدراد اهنآ زا یکی، دنیوگب تئارق عون تفه هب ار «فرحا قعبس» دن تساوخیم هکی اجرد، تسا ناشی رَکْذَلَا. دندوب هدر لاثم مه هباحص فحاصم هب یزار لضفلابا، یرزج نبا. دوب «صقنلا و دایزلاب»

خیش اما. دوب اهینس دوخ رد هک [2] یرابخ لقن نآ اب، [1] «یَثْنُالْأَوْرَکْذَلَا قَلَخَ أَمَو» و «یَثْنُالْأَوْرَکْذَلَا» دن اهتفگ و دن اهدرک دیأت مه اذل و. دناهدرک باختنا ابیز ردقچ یسرربط موحرم و هفئاطلا رکذلا و» هتفگ دوعسم نبا هک دنروایب دهاش یرابخ حیحص تیاور زا دناهتفرن، دشاب رتاوتم دیاب ار راک نیا راوگرزب ودره ینعی. راصما فحاصم فالتخا نی مه زا؟ دناهدروآ دهاش یزیچ هچ زا. «یثنالا و فحاصم دناهتفگ نوچ؟ اچ. سکعرب ای. یکی یسرربط موحرم و دناهدر لاثم ودرخیش موحرم. دناهدرک زا یکی دندناوخیم مه یثقو. دندناوخیم ار اهنآ ناناملسم مه و هدوب اهنیا. دنتسه رتاوتم راصما ثحب راک رخآ رد مه نایاقآ نیا. راصما فحاصم و فالتخا نیا دوشیم؟ دوشیم هچ «فرحا قعبس» دراوم ردانلاو» و تسا مک دنیوگیم؟ تسیچ تئارق لمحت نیا الما بَخ دنیوگیم ناشدوخ دناهدرک فالتخا رد دروم راهچ و لهچ امش. «مودعملاک ردانلا» دنیوگیم و دناهدروآ دروم راهچ و لهچ. «مودعملاک دروم راهچ و لهچ هک تسا یردان هچ نیا؟! «مودعملاک ردانلا» دنیوگیم دعب، دیهدروآ راصم الما فحاصم هکلب، ددنک بتاکلا وهس یقلت، ددنک بتاک یاطخ یقلت نآ اب ناناملسم هکنیا هن مه نآ؟! دراد م.مناوخیم ار اهنآ ترابع نم الما. هدوب تروص نیا هب لوا زورزا

۳ لىللا [1]

[2] (۵/ ۲۵) ىراخبلل حىحص

ىلجت اذى راھنلاو. ىشغى اذى لىللاو: ەيلى تارقى؟ ىشغى اذى لىللاو: ەللا دبى ارقى فىكى: لاق مئ: لاق» فى لى ەي ف ن م لىسو ەيلى ەللا لىللا لوسر ەيلى ارقى دىل ەللاو: لاق ىللاو ركذلاو لازام: لاق، ىللاو ركذلاو: تلىق، ىلجت اذى راھنلاو ىشغى اذى لىللاو: ارقى ەللا دبى ناك فىكى: «ملىسو ەيلى ەللا لىللا لوسر ن م ەتەمس ەيلى ن ەيلىلزنسى اوداك ىتەل ەيلى

رد ینامثع فحاصم فالتخا یدهاش ، «آهَبْقُعُ فَاخِي آلَو» لمحت یارب اهنآ فالتخا رب تائارق

و ،تسا فلتخم نآ رد فحاصم لا مسر هک ییاه هروس زا یکی .منک ضرع ار یهقف لاثم کی نآ زا لب قلابقتسا نآ زا ناناملسم هک تسا یای بدن مکح یلو ،ی بدن مکح هب ولو تسا یهقف ءالتبا دروم .تسا دیع زامن ؟تسا یزیچ هچ نآ .دننکی رارکت ار نآ لاس ره بترم .دنوریم شلابند هب ،دننکی دیع زامن هک یماما دص رد منامگ هب !؟دشاب هدی نشن اهناسر زا تسا یسک هچ ار نیدی زامن .دناوخیمن «هالزنا انا» نآ یاج هب ینعی .دنناوخیم ار «سمشل او» هروس ناشدصرد دون دنناوخیم باحصا یوتف مه و میراد تیاور مه ،یهقف بتک رد .دناوخیم تسا بحثسم و موسرم هک ار ینامه فالتخا دراوم زا یکی نیا بُخ .دیناوخب ار سمش هروس نیدی زامن رد تسا بحثسم هکنیا رب تسا

رد ؟«اهبقع فاختی الف» ای ^[1]آهَبْقُعُ فَاخِي آلَو» هب دیسریم راک رخآ رد ینعی .تسا راصمالا لاؤس الاح .تسا دراوم نآ زا یکی نیا .هدوب «الف» ماش و هندی دم فحاصم رد و هدوب «الو» قارع فحاصم ناماما و ،تسا ناناملسم مومع یالتبا لحم و دراد یعرش بابحتسا هک یرما :تسا نیا نم یوزوح اهنیا زا کی مادک ؟«الو» ای دنناوخیم «الف» بُخ ،اسر یادص اب مه نآ ،دنناوخیم دیع یاه زامن رد تعامج بسانم و دنتشاد دنتسم تئارق مادک ره و ،هدوب ناشدوخ لحم رد مادک ره هدوب فحاصم ود نوچ ؟تسا «ال و» ای و دنناوخب «الف» هک هدوبن یلکشم .دنناوخیم نامه

هک تسا یزیچ کی .تسا رتمهم نم دزن نآ یهقف هغبص .تسا بللاج .منناوخیم ار تارابع زا یضعب نم «الف» ای «الو» دیابن دیناوخیم دیع زامن رد هک ار «سمشل او» هروس دنیوگب هک هدوب شا هنیمر .دینیبب الاح بُخ .تسا هدشن نآ زا یرکذّال صا .هدشن هتفگ یزیچ نینچّال صا هکیلاح رد .دیناوخب :دراد ،دناهتفگ هکی دراوم نیا رد

۱۵ سمشلا [1]

فحاصم دیحوت نامز رد تئارق لمحت یارب هژیو طخ صاصتخا و طخ ددعت لامتحا

موحرم و یسوط خیش مالک فحاصم فالتخا رد یسرربط «الو» و «الف»

دناه دومرف نایبت رد خیش موحرم

ءارقلا

ءنیدملا لهأ فحاصم یف وه كلذك و ءافلاب فاخي الف رماع نبا و ءنیدملا لهأ أرق
« فاخي ال و » نوقابل و (مالسلا هیلع) هللا دبع یبأ نع كلذ یور و ماشلا و
[1]مهفحاصم یف وه كلذك و واولاب

یلعوبا زا ار نآ هجو مه ادعب؛ «مهفحاصم یف وه كلذك و واولاب «فاخي ال و» نوقابل و...»
دندنکیم لقن یسراف

دنیوگیم، تسلا بللاج یلیخ هک دنراد یاهافضا یسرربط موحرم

ءارقلا

ءنیدملا لهأ فحاصم یف وه كلذك و ءافلاب فاخي الف رماع نبا و ءنیدملا لهأ أرق
« فاخي ال و » نوقابل و (مالسلا هیلع) هللا دبع یبأ نع كلذ یور و ماشلا و
[2]مهفحاصم یف وه كلذك و واولاب

و تسلا هفوک فحاصم نوچ ام فحاصم نآلا؛ «ءافلاب فاخي الف رماع نبا و ءنیدملا لهأ أرق»
فحاصم ناشفحصم نوچ، دیورب شکارم و برغم و ریازجلا رد رگا اما، تسلا هدمآ واو، تسلا صفح تئارق
«فلاخی الف» ناشدیع تعامج زامن رد، تسلا «الف» -تسلا دوجوم مه تنرتنیا رد نآلا- تسلا شرو
نوچ، «فاخی الو» دناوخیم تعامج امام ناریا رد اما، تسلا عفان تئارق ناشتئارق نوچ، دناوخیم
موحرم، تسلا اهنآ فحاصم اب قفاوم هک تسلا یتئارق مه تئارق نیا، تسلا صفح تئارق شتئارق
دندیامرفیم یسرربط

و: «تسا نایب ت رب عمجم هفاضا اجنیا. «ماشلا و ەنیدملا لهأ فحاصم یف وه کلذک و ...» ه دش تیاور «الف» مه مالسلالهیلع قداص ماما زا ؛«مالسلالهیلع هللا دبع یبأ نع کلذ یور رد ؛«مهفحاصم یف وه کلذک و واولاب «فاخی ال و» ،ه نیدم لهأ ریغ ؛«نوقابل و» .تسا .تسا «واو» مه اهنآ ریغ فحاصم

اب هک یدی زامن رد هک تسا «سمشلاو» هک رابم هروس ناناملسم مومع یالتبا لحم کی نآلأ بْخ می ناوخب می ه اوخی یتقو هک ه دشن حرطم ارچ ؟ه دشن لاؤس ارچ ،دوش می ه دن اوخ باتزاب و تعسو نی می اهنآ یود ره دی وگب هک تسین «کلام» و «کلم» رگی د هک اجنیا ؟تسا تسرد اهنآ زا کی مادک مه نآلأ .تسا ات ود ،تسا فحاصلم مسر هک اجنیا .تسا هدرک هابتشا تئارق رد یکی الاح ه دش مه «یور» نیا !«هللادبع یبأ نع یور و» دنیوگی می ،«مهفحاصم یف» دنیوگی می یسر ب ط موحرم نوچ ده اوخی من «یور» رگی د .دوب «ءاف» ه نیدم لهأ تئارق و دن دوب ه نیدم لهأ ترضح نوچ تسا یعی ب ط .دوب راک تععی ب ط هک دوب یزی کی

یقلت هک تسا نیا یارب .تسا نیملسم ءالتبا لحم هکنیا اب .تسا ه دشن لاؤس دینی ب ب نآرقل لئاضف رد مالس نب مساق هک ینامه .دن تسه هللا باتک زا هک دوب نیا ،ود ره زا ناناملسم زا مادک ره و ،تسا هللا دننم لزمن اهنیا مامت تفگ رخآ رد ،تفگ ار فحاصم فالتخا یتقو .دوب ،دوش تئارق اهنیا

ضعب یف زاجحلا لهأ تقفاو دقو قارعلا لهأ و ماشلا لهأ فحاصم اه یف تفلتخا یتل فورحلا هذو ،هللا مالک اندنن اه لک یهو ... ،راصمألا فحاصم یف تفلتخا یتل فورحلا هذو :دیبع وبأ لاق... [3]اهلاح هذو تناک ذإ ةمات اهب ةالصلاو

،دنی ناوخب زامن رد ار اهنآ مه دنی ناوت می ؛«ةمات اهب ةالصلاو ،هللا مالک اندنن اه لک یهو ...» زا یتقو ینعی ؛«اهلاح هذو تناک اذا ةمات اهب ةالصلاو» .میرادن اهنآ زا یکی هب یلامجا ملع دنیوگی می هعی ش یانبم رب نوچ یسر ب ط موحرم و خیش موحرم اذل و .تسا نآرقل اهنآ مه هدمآ ادخ فرط نیه ،دناهذر «صقنلا و ةدایزلاب» یارب رتاوتم فرحا ةعبس رد هک یلاثم ،دشاب رتاوتم دیاب نآرقل .تسا اضف نیا رد می مه یلیخ تاکن مه نیا .دوب راصمألا فحاصم فالتخا یاهلاثم

[1] (۱۰ / ۳۴۶) یس وطلال خیشلا - نآرقل ری سفت یف نایب تال

[2] (۱۰ / ۳۲۸) یسر ب طال - نایب تال عمجم ری سفت

[3] (ص: ۳۲۸) مالس نب مساقلل نآرقل لئاضف

فالتخا رد یرب ط مالک

«الو» و «الف» تئارق

دیوگی می ربط هتبلال

ءافلاب (اهابقع فاخي الف) ماشلاو زاجحلا ءارق ةماع هتأرقف ،كلذ ةءارق يف ءارقال تفلتخاو كلذكو (اهابقع فاخي الو) واولاب نيصرملا يف قارعلا ءارق ةماع هتأرقو ،مهفحاصم يف كلذ كلذكو ،ينعملال يفلتخم ريغ ،ناتفورعم ناتءارق امهنا :كلذ يف لوقلا نم باوصلالو .هفحاصم يف وه [1]. بيصمف ئراقلا أرق امهتياأف

(اهابقع فاخي الف) ماشلاو زاجحلا ءارق ةماع هتأرقف ،كلذ ةءارق يف ءارقال تفلتخاو له فحاصم رد .تسین تروص نی هب هکم له فحاصم رد نوچ .تسا یرب ط هحماسم نی ؛«ءافلاب ،مهفحاصم يف كلذ كلذكو» .زاج دیوگی می وا اما .تسا ءاف هندی دم فحصم رد .تسا واو هب هکم (اهابقع فاخي الو) واولاب ،هرصب و هفوک ینعی ؛«نيصرملا يف قارعلا ءارق ةماع هتأرقو ناتءارق امهنا :كلذ يف لوقلا نم باوصلالو» :دیوگی می دع ب .«هفحاصم يف وه كلذكو یرب ط فرح نی ؛«بيصمف ئراقلا أرق امهتياأف ،ينعملال يفلتخم ريغ ،ناتفورعم .تسا

(۲۴/ ۴۶۲) ركاښ ت نايبلا عماج = یرب طالال ريسفت [1]

طسوت «الو» تئارق حیجرت انعم تبسانم تهج هب، ءارف

لاس رد سراحن. تسرا سراحن نآرقلا بارعا، ینآرق مولع بوخ یاهباتک زا یکی. تسرا سراحن وا رصاعم اما نآ رد. تسرا هدرک تافو ینیلک موحرم زا دعب لاس تشه-تفه. تسرا هدرک تافو تشه و یس و دصیس یلیخ. تسرا تفه و تسرود ءارف تافو دینیبب. درادن یاهلصاف یلیخ یربط دوخ ات. هدوب نامز دیوگیم ءارف نآرقلا یناعم رد. تسرا رتولج

اهابقع فاخی الو: لجو زع هلوقو

لهأو، مهفحاصم یف یه کلذکو، ءافللاب «اهابقع فاخی الف»: نوهرقی ټنډملا لهأ [ب/ ۱۴۰] دوجأ ریسفتلا یف واولاو واولاب «اهابقع فاخی الو»: ټرصبلا و ټفوکلا. اهابقع فاخی ال: لاقیو، دوجأ انهاه واولاف، امرقع ټبقاع فخی ملو امرقع: عاج هنأل لکو واولا نم دوجأ ینعملا اذهب ءافللاف، هکاله! دعب بققعتو عجرت نأ هللا فاخی ال [۱] باوص

لهأو، مهفحاصم یف یه کلذکو، ءافللاب «اهابقع فاخی الف»: نوهرقی ټنډملا لهأ انعم شیخ زا؛ «دوجأ ریسفتلا یف واولاو واولاب «اهابقع فاخی الو»: ټرصبلا و ټفوکلا. تسرا رتهب واو.

هن. رقاع نآ ینعی؛ «اهابقع فاخی الو» اذل، «امورقعف» تفگ شلبق؛ «امرقع: عاج هنأل» بَرَمَهْ یَلَعَمَ ټَمَدَفْ اهورقَعْفُ هُوْبَدَكْفْ. دسرت یم ن ادخ! دسرت یم هچ زا ادخ. دسرت یم ن ادخ هکنی وائلعف، دنهاتفگ یفلتخم هوجو انعم نیا رد هتبللا. [۲] ټَبَقْعُ فَاخِي اَلَو، اَهْيُوسَفْ مَهَبْ نَذَبْ ودره ینعی. درادن یئابا ادخ ینعی دراد یتاور رد یمق ریسفت رد ال و. تسرا دوجا نیا دیوگیم یف» دیوگیم. دیوگیم ار نیا ءارف اَلَعْف. تسرا هدمآ وحن ودره هب یمق ریسفت رد شتئارق «دوجا ریسفتلا».

نأ هللا فاخی ال. اهابقع فاخی ال: لاقیو، دوجأ انهاه واولاف، امرقع ټبقاع فخی ملو» هک ینانعم اب؛ «باوص لکو واولا نم دوجأ ینعملا اذهب ءافللاف، هکاله! دعب بققعتو عجرت. تسرا رتهب ءاف، مینزب ادخ هب.

۱۵ و ۱۴ سمشلا [2]

«، هډ دىوگىم! تسا يکى هک اهن آيانعم دىوگب يسک رگا دع ب. تفگ روطنى ناوتىمن؟! تسا دوجا هچ هب «فلتخم امهانعم». درک هراشا مه ءارف دوخ. تسا فلتخم اهن آيانعم؛ «فلتخم امهانعم نأل فاخي **إِلَهُ قُوسَافٍ** موبَنَذِبْ مُهَبَّرْ مَهَلَّيْ لَعَمَدَفْ اَهُرَقَعَفْ هُوبَدَكْف» دىناوخب رگا ينعى؟ تسا انعم هقايس، دىناوخب واو رگا اما. دوشىم لاعتم دنواځ اهن ت «فاخىال» رىمض عجرم، ءاف نى اب؛ «آهَبْ قُوعْ ار راک نى هک يسک و رقاع نأ؛ «فاخىال و، اهَىوسف مهبندب مهب ر مهىلع مدمدف». دنکىم رىىغت دىسرت ىمن تبقاع زا، درک.

اذهو، ريغ ال هلل ىنعم لاف ءافل اب أرق نم: لوقي هىوطفن دمحم نب ميهاربإ تعمس: رفعج وبأ لاق» ىلإ بهذ واولاب أرق نمو: دمحم نب ميهاربإ لاق سابع نبا نع حيحص وهو لي وأتلا لهأ هىلعو، لاق امك زوجي ال هنأ ريغ نسح لاق يذلاو. هلاح هذو يأ اهابقع فاخي الو اهاقشأ شعبنا يأ رقاعلل ىنعم لا نأ. دنكىم لقن ار ىبلطم نسح زا؛ «دارأ امب ملعأ هللاو نبىب هلاق يذلا زعو لج هلل واولاب نوکي نأ دىنک هعجارم ناتدوخ.

[1] (۵/ ۱۴۸) ساحنلل نأرقلا بارعإ

فحاصم دیحوت نامز رد تئارق لمحت یارب هژیو طخ صاصتخا و طخ ددعت لامتحا

رد فلتخم تئارق دوجو زا دعب و لوزن رصع رد هندی دم نآ

هنی دم رد تئارق کی؟ هدشن روهشم هندی دم رد اه تئارق همه ارچ هدش لزان هندی دم رد نآرق یتقو: درگاش
دش روهشم شرگیدی اه تئارق تفر رگیدی اهرهش هب یتقو و دش روهشم

هک تسا تروص نیاهب، دنراد تنسلها هک یتایاور اقاقتا. دوب تئارق نیاهندی دم رد: داتسا
ار فلتخم تئارق هندی دم رد هک یناسک یلو. داد خر هندی دم رد شلصا تئارق نیب یاهاوعد دنیوگیم
دش شخپ. دیسر رتاوت هب یرهش کی رد، یباحص ره تئارق ادعب. دندش شخپ دالب رد دندرک لمحت
درک هابتشا شراتم رد ولو. داد حیضوت مه بلایببا نب یکم.

دندرب رگیدی اهرهش هب ار تئارق کی اهنت یراق ره ارچ هک مسرپیم تروص نیاهب ار ملاوس: درگاش
دندربیم دندوب هدینش هک ار یتئارق مادک ره بُخ

ییابطابط همالع هک دینادیم امش بُخ. تسایابطابط همالع مهم یلیخ تاملک زا اقاقتا: داتسا
کی هیکدرف رد. دینیبب نابات رهم باتک رد. دنتسین وگ فارچ. دوب اهنیاهب ناشلاغتشا رمع کی
ار هدرک راک ریسفت رد هک گرزب درم نیاه فرح دهاوش دینکیم راک هک امش ات ماهدرک زاب ناووع
زا هک هدوب یتئارق یباحص ود فحصم اهنت هن دنیوگیم ناشیایصوصخ هسلج نآ رد. دینک همیمض
نیاه. تشاد فحصم روج ود یباحص کی یتح هکلب، دندوب هدرک تبث ار نآ و دندوب هدینش ترضح
دنچ دوعسم نبا، تشاد تئارق دنچ بعک نب یباینعی. تساهم یلیخیابطابط یاقآ فرح
تشاد تئارق.

نآلا هک یفحصم کی رد و تسین نآرق عزج «سانلا برب ذوعا لق» دوعسم نبا فحصم کی رد: درگاش
دراد تئارق ود ینعی. تساهنآرق عزج و تساهدوعسم نبا شدنس تسارتاوتم و تساروهشم

نآرق ناووعهبار اهنیاهمه نم دیوگیم شدوخ مصاع الا و، هدمآ یتایاور رد دوعسم نبا ینعی: داتسا
دوعسم نبا زا هک یتایاور نآ باوج اقاقتا. منکیم لقن هلدابع زا شیبج نب رزقیرط زا رتاوتم
نیاه. دندوب ساسح یلیخ اهنا زا یضعب هئارقلل دارفانتخادنا اچ رد. تساهنیمه، دنیوگیم
دراد ار شدوخ صاخ باسح هئارقللدارفا.

هللادبع فحاصم یف تیار

یلو. ماهدرک ادیپ نآ یارب دهاش دنچ منادیم. تساهم یلیخیابطابط یاقآ فرح نیاهناربانب
تساهمالک نیاهدش نیاهدنیبب دنکیم هعلاطم یسک ره ادعب هک ماهتشاذگ یناووع کی
و، «هللادبع فحصم یف تیار» دیوگیم ررکم ءارف: تساهنیاهمدرک ادیپ هک ییاهدهاش زایکیالثم

ه‌درکی‌م ق‌رف ف‌ح‌اص‌م اب ف‌ح‌ص‌م ی‌ن‌عی .«ه‌ل‌ل‌اد‌ب‌ع ف‌ح‌اص‌م ی‌ف‌ ت‌ی‌ار» دی‌و‌گی‌م ر‌گی‌د ر‌ر‌ک‌م ع‌ض‌ا‌وم ر‌د ر‌وط ش‌ر‌گی‌د ف‌ح‌ص‌م ر‌د و ه‌د‌وب ت‌ر‌وص‌ن‌ی‌ا ه‌ب و‌ا ف‌ح‌ص‌م کی‌ ر‌دَّال‌ث‌م .د‌ر‌اد ف‌ح‌ص‌م ر‌وج د‌ن‌چ ه‌ت‌س‌ن‌اد ی‌م .م‌ی‌ش‌اب ی‌ی‌اب‌ط‌اب‌ط ی‌اق‌آ ف‌ر‌ح ی‌ار‌ب ی‌ده‌ا‌وش ل‌اب‌ن‌ده‌ب دی‌اب ال‌اح .ه‌د‌وب ی‌ر‌گی‌د

ه‌د‌ش ی‌م ج‌ی‌و‌رت ت‌ئ‌ارق کی‌ ز‌ا ش‌ی‌ب دی‌اب م‌ه ر‌گی‌د ی‌اه‌ره‌ش ر‌د ه‌ک د‌وش‌ی‌م ن‌ی‌ا دی‌ؤ‌م اه‌ن‌ی‌ا ؛۲د‌ر‌گ‌اش

ه‌ن‌د‌ب اما .ه‌د‌وب ح‌ض‌ا‌و ن‌اش‌ی‌ار‌ب اه‌ن‌ی‌ا ،د‌ن‌د‌وب ت‌ئ‌ارق ن‌ف ل‌اب‌ن‌ده‌ب ه‌ک ی‌ن‌اس‌ک ا‌ق‌ا‌ف‌تا ،ه‌ل‌ب ؛د‌ات‌س‌ا ر‌د ه‌ک د‌ن‌داد‌ن ه‌ز‌اج ی‌ن‌عی .ه‌در‌ک ه‌ئ‌ارق‌ل‌ا د‌ار‌فا ل‌و‌ا ز‌ور ع‌را‌ش د‌وخ ه‌کَّأ‌ص‌وص‌خ‌م .د‌ن‌ر‌اد‌ن ار‌ اه‌ن‌ی‌ا ب‌ات م‌در‌م ،ه‌ن‌ای ت‌س‌ا م‌ار‌ح ن‌داد‌ن ه‌ز‌اج ه‌ک‌ن‌ی‌ا اما .ت‌س‌ا م‌ه‌م ن‌داد‌ن ه‌ز‌اج ن‌ی‌ا .دی‌و‌گ‌ب ار‌ اه‌ن‌آ ز‌ا ات و‌د ه‌س‌ل‌ج کی‌ ن‌ی‌ب ع‌م‌ج‌ل‌ا م‌ک‌ح ی‌ف ت‌ان‌ی‌ب‌ل‌ا ت‌ای‌آ‌ل‌ا» ب‌ات‌ک ر‌د ی‌ر‌ص‌م ی‌ن‌ی‌س‌ح‌ل‌ا ف‌ل‌خ .م‌ی‌ن‌ک ث‌ح‌ب دی‌اب کی‌ ر‌د دی‌ش‌اب ز‌اج‌م ا‌م‌ش ه‌ک ت‌س‌ی‌ن ز‌ی‌اج ه‌ج‌و‌چ‌یه ه‌بَّال‌ص‌ا دی‌و‌گی‌م .ت‌س‌ا م‌ار‌ح دی‌و‌گی‌م «ت‌ئ‌ارق‌ل‌ا ا‌ع‌ون بُّخ اما .ت‌س‌ا ه‌ت‌ش‌ون ی‌ر‌ص‌م ی‌اه ت‌ئ‌ارق ه‌ی‌ل‌ع ار‌ ب‌ات‌ک ن‌ی‌ا .دی‌ن‌ا‌و‌خ‌ب ار‌ ت‌ئ‌ارق و‌د ت‌ئ‌ارق ه‌س‌ل‌ج .ت‌س‌ی‌ن ن‌ی‌ا ن‌اش‌ر‌ط‌ن

عجم مدع رد زاب نب یاوتف هدحاو تعکر رد تئارق نیب

رد دناهدرك لاؤس وا زا .تسه اج نآ شیاهاو تف هک دراد یتیس .ماهتشاذگ ءاتفتسا کی زاب نب زا بابوچ ؟درادن ای دراد لاکشا ،«نیدلا موی کللم» و «نیدلا موی کللم» میناوخب مه اب رگا زامن تعکر کی ملسم دیناوخب اهنای زا مادک ره هب تسا زیاج هکنیا لصا دیوگیم :تسا نیا هقف باسح یور و «کللم» لوا تعکر رد .دیناوخب «کللم» ای دیناوخب «کللم» دیوخیم .تسین یلکشیم چه و تسا هکنیا اما دیوگیم دع .مییوگیم هورع رد ام هک یروطنامه .دیناوخب «کللم» مود تعکر رد و دیناوخب رد هک هدوبن هزاجا .هدوب دارفا رب تنس ینعی .تسا تنس فالخ دیناوخب ار ود ره مه اب تعکر کی رد انعم تروص نیا هب ار فالخ .تسا تنس فالخ دیوگیم .دیروایب مه رانک ار تئارق ود ندناوخ راب کی رد هدماین یلقن دیوگیم .دیناوخب روطنیا هدرک رما دیوگیمن .تسا هدماین یلقن نوچ هک دنکیم نآ هلابند یلو .تسا هدماین یلقن دنیوگیم نارگید .دنشاب هدرک عجم ود نیا نیب ییاج رد هکنیا دیوگیم هکنیا اب ینعی .«هحیحص هتالصف یلصملا امهب أرق ولو» اما هدماین تنس رد ولو دیوگیم یاقآ موحرم و یلمآ یاقآ موحرم هک یراک نامه .دنادیم لطاب ار شزامن اما ،تسا هداد ماجنا تنس فالخ یلقن ،دوب ناشداتسا هک میرکلادبع خیش جاح موحرم زا .دندرکیم امهیلع هلالا ناوضر یراسناوخ حرش رد یلمآ یاقآ .دندناوخیم ار ود ره تعکر کی رد .دندناوخیم ار تئارق ود زامن رد ناشیا هک دنکیم دمحا دیسآ موحرم زا .دندناوخب زامن ود دیاب هکلب ،تسین طایتحا نیا مرطن هب دنیوگیم هورع ،تسین طایتحا یتح امش راک نیا هک مدرک هشقانم و متفر داتسا دزن نم هک هدش یلقن یراسناوخ .دندرک کرت رگید میرکلادبع خیش جاح نم هشقانم نیا زا دنیوگیم .دشاب طایتحا فالخ دیاش .دنادیم ماجنا ار اهزیچ نیا و هدوب حرطم ناشنهذ رد اهنیا هک دوشیم مولعم

فحاصم دیحوت نامز رد تئارق لمحت یارب هژیو طخ صاصتخا و طخ ددعت لامتحا

زا یخرب توافت لیلحت فحصم ابءارق تئارق ناشهقطنم

دراد تئارق هس لقادح هک تساهفوک رهش دوخ یکی هدوب اهنای یاضف رد هک یمهم دهاش :درگاش
تئارق ود لقادح هرصب رد ،تساهرصب بوقعی ،تخادنا هار دهاجم نبا هک ییاضف هکنای رگیدی یکی
،هدوب لقتسم یلیخ

دنراد فالتخا یدراوم رد و دنتسه هرصب یراق ود ره ،یمرضح بوقعی اب الع نب ورمعوبا ،هلب :داتسا
مه یراق ،تساهیزی کی یدلب کی فحصم مسر یتقو دینکن لایخ دیوگیم یناد هکنای رتبللاج
تساهنای هفوک فحصم دینیبب دیوگیم ،دنکیم ندر لاثم هب عورش دعب ،دنک تئارق ار نامه دیاب
هاگن مسر هب طقف ،دراد دنس شدوخ تئارق یارب نوچ ؟ارچ ،هدناوخ تروص نیا هب اج نآ یراق اما
هب ندرک هاگن هب هن ،دوب شخیش زا عامس هب ،دوب شدنس هب یراق تئارق تیروحمّالسا ،دنکیم
دناوتیم وادنس ،هلب دیوگیم یناد اذل ،تساهمهم یلیخ ثحب یاضف رد نیا ،هفوک فحصم لاسر
،دشابن قفاوم مه دناوتیم و ،دشاب قفاوم شفحصم اب

رد صفح تئارق تقفاوم مدع فحصم اب «مه‌دیا هتلمع ام» هفوک

«مه‌دیا هتلمع ام و» هفوک له فحصم: دنیوگیم [1] فحصم‌لا مسر رد یرواق مناغ یاقآ مدرک ضرع -هبعش هن- صفح و تسامصاع زا صفح تئارق ام تئارق نوچ اما. دراد «ه» هندی فحصم رد، درادن «ه» رد مصاع زا صفح تیایورینعی. تسامبللاج هچ دنیبب!... هنداوخن هفوک فحصم قبط اجنیا رد شفافص دنتساوخمیتقو یرواق مناغ اقا. تسین قفاوم هفوک له فحصم اب دروم نیا صوصخ ام و» هدمآ ام فحاصم رد نآلا. میسیون یم هفوک فحصم قبط رگید اجنیا رد دنیوگیم دینک هب فحصم مسر ملع رد هک تسایتائانثتسا زانیا. تسامصفح رطاخهب «ه» نیا. «مه‌دیا هتلمع هب هک تسایرکذت کی نیا. تسامهدش باسح اهنیا همه. تسامقیقد ردق نیا ینعی. دنهدیم رکذت نآ دوب اج.

دیعس نبه بی تق یه اگا مدع نایب رد تائارق یاضف زا تئارق زا هندی دم لهه تی نهذ قارع لهه

تسین ناشتسد هب بلطم هک دتفایم یناسک تسد هب فرح یتقو. میوگب مه ار رگید لقن کی
ار نآ لصا. مدرک ادیپ نامدوخ رازفامرن رد ار نآ لصا. تساهدمآ تنسلهه باتک دنچ رد: دوشیم روطنیا
هک هدش لقن رگید یاهباتک رد و، دادغب خیرات، عالبنل مالعا ریس، قشمد خیرات باتک رد. مدروآ
دیوگیم:

هعم ناكو، ٲٲردنكسلإل نم دعس نب ثيللل عم انللق :ديعس نب ٲٲٲٲ لاق
اهي ٲٲٲٲسو، هلاي ع اهي ٲٲٲٲسو، هخبطم اهي ٲٲٲٲ نئافس ثالث
بي عش هنباناكو، يللصي، طشللإل جرخي ٲٲٲٲل هترض اذناكو. هفايضا
، ثيللل ماقف، مح: اولاقف؟ بي عش نيأ: لاقف، برغملا ٲٲٲٲل انجرف. همامإ
، "اهابقع فاخا الف": أرقف، "اهاحضو سمشللاو": أرقف، مدقت م، ماقأو، نذأف
- قارعلال لهه دنع بتاكلال نم طلغ وه: نولوقي، ٲٲٲٲل لهه أ فحاصم ي ف كلذك
[1] ههجو اقلل ٲٲٲٲلست ملسيو، ميحرلا نمحرلا هللا مسبب رهجيو

دعب. دیایب فرط نیا هب رصم هیردنکسا زا تساوخیم دیوگیم. میدوب هارمه دعس نب ثیل اب ام
ولج ار بیعش شرسپ دیسریم زامن تقو یتقو، میدوب وا هارمه دیوگیم: تسا نیا دراد وا هک یلقن
تسا اچک بیعش تفگ و دمآ برغم مدع فد کی. دن اوخیم زامن شرسپ رس تشپ شدوخ و تشاذگی
، مدقت م، ماقأو، نذأف، ثیلل ماقف. داتسیا شدوخ. تساهدرک بت؛ «مح» دنتفگ؟ دنک تمامات
قاحساوبا هک- یوار نیا. دوب هدمآ رصم زا وا؛ «اهابقع فاخا الف»: أرقف، "اهاحضو سمشللاو": أرقف

«اهابقع فاخی الف» دید یتقو دیوگیم هبی تق - [2] «دعس نب ٲٲٲٲ تق اءار ابأ انعمس» دیوگیم
مولعم. تسا وا زا حیضوت نیا. دوب هدی نش «فاخی الو» یگچب زا، دوب یفوک هبی تق نیا، دن اوخ
دیوگیم هبی تق. دهیم حیضوت روطچ دینیبب. تسین وا تسد رد اضف هک تسا

لهه دنع بتاكلال نم طلغ وه: «دنیوگیم هندی دم لهه؛ «نولوقي، ٲٲٲٲل لهه أ فحاصم ي ف كلذك و»
هک تسا بتاک زا یاخ. تساهابتشا قارع لهه فحاصم دنیوگیم هندی دم لهه دیوگیم؛ «قارعلال
، تسابوخ ام فحاصم دیوگیم هک هدوب هندی دم لهه زا یسک هچ. دیوگیم وا ار نیا. «فاخی الو» هتشون

دوخ ی فرع زاکت را نآ اب .تسا روح ود هدی د هک هدوب یم اوع زا .هدوب ن ف ل هک وا ؟قارع ل ه ف حصم ه ن
میتسه ه ن یدم ل ه ام ؛تسا تسرد ام ف حصم هت فگ

[1] قشمد خیرات رصتخم (۲۱/ ۲۵۱)

[2] ةم لعل ط هلويذو دادغب خیرات (۱۳/ ۱۰)

فحصم رد «فاخیالو» تئارق اب نآ یفان ت مدع و کللام دج «کللام لوق »عفانۀ تئارقۀ نسل

.تسا یبرع نبا نآرقلل ماکحا باتک زا .ماهدروای نهفص نی ار دواد نبا فحاصم زا ؛شلباقم رد اما .دیوگیم یرگی دیروط وا .یبرع نبا رکبوبا ؛فورعم یبرع نبا

افحصم کللام انیلل جرخأ :الاق کللام نع مساقلا نباو بهو نبا یور
امم ،فحاصملا بتک نیح ،نافع نب نامثع مایا یف هبتک هئا معز هذل
ةعبسلا ءارقلل نم ورمع وبأ أرق اذکهو ،واولاب اهابقع فاخی الو :هیف
[1]هریغو

...دناهدرک تیاور کللام زا اهنیا دیوگیم .تسا هندی دم رد کللام ؛«کللام نع مساقلا نباو بهو نبا یور»
ولو .درادن ار راک نیا صصخت هک تسا یناسک زا یبرع نبا .تسین یبرع نبا تسد زاب اجنیا رد
.دراد ینآرق مولع رد یلصفم یاهباتک

کی کللام .دندوب وا یریسفت درگاش ود ؛مدوب ام دیوگیم ؛«هذل افحصم کللام انیلل جرخأ :الاق»
دوب هندی دم رد کللام .داد ناشن ام هب فحاصم

تافو داتفه و دص کللام .دوب هتشون نامز نامه رد وا دج ؛«نافع نب نامثع مایا یف هبتک هئا معز»
دوب هدرک

نامز نامه رد تفگیم هک هندی دم رد سنا نب کللام فحاصم رد ؛«هیف امم ،فحاصملا بتک نیح»
هدی ار رمعوبا ؛«هریغو ةعبسلا ءارقلل نم ورمع وبأ أرق اذکهو ،واولاب اهابقع فاخی الو» :دنتشون
میدی و دروآ فحاصم مه کللام .تسا هدناوخ «الو» مه ورمعوبا دیوگیم .هتشاد هجوت وا هب یلیخ و هدوب
رادهدخ اهفرح نیا هبلط نم دزن هک دیوگیم ار یبلاطم شدوخ زا دنکیم عورش دب .تسین «الف»
الف» عفان تئارق هکیلاحرد ،دوب هتشون «فاخیالو» نآ رد هک دروآ یفحصم کللام رگا دیوگیم .تسا
!؟تسا تنس عفان تئارق هتفگ کللام دیوگیم روطچ سپ ،تسا «فاخی

عفان ءءارق ءنسلال: كلالم لاق دقو، عفان هب ارقى مل: لىق نإف.

ءءارق ىف هنع مهفى عماس لك الو، هباحصأ نم دحأ لك سىل: انلق
ماغءلالو، قىقرتلالو مىخفتلالو، هكرتو دملالو، هفدحو زمهالا عفان
دارأ هأ ىلع لدف؛ ءءارقلال ىف فالخلال نم هل رئاظن ىف، راهطلالو
ىلإ طابترل ريغ نم هوجولا هذهب ءءارقلال ىف قلخلال عسوت ىف ءنسلال

[2]اهنم صوصخم ىفش

وا، هدركىم چىورت ار وا مه كلالم و هدوب هنىدم دوخ رد هك ىعفان؛ «عفان هب ارقى مل: لىق نإف»
هكنأ لاج و؛ «عفان ءءارق ءنسلال: كلالم لاق دق و»!؟مىنك راك هچ ار نىا! تسا هدناوخ «فاخىالف» هك
تسا عفان ءئارق تنس هتفگ كلالم.

هكرتو دملالو، هفدحو زمهالا عفان ءءارق ىف هنع مهفى عماس لك الو، هباحصأ نم دحأ لك سىل: انلق»
دارأ هأ ىلع لدف؛ ءءارقلال ىف فالخلال نم هل رئاظن ىف، راهطلالو ماعءلالو، قىقرتلالو مىخفتلالو
ءئارق؛ «اهنم صوصخم ىفش ىلإ طابترل ريغ نم هوجولا هذهب ءءارقلال ىف قلخلال عسوت ىف ءنسلال
تفگ مه وا، دندادىم هعسوت ءئارق رد هك دوب ترضح تنس هك ىروطنامه ىنعى، تسا تنس عفان
تنس عفان ءئارق!؟دوب نىا شروظنم. دنداد هزاجا ترضح ىنعى. تسا تنس دناوخب ىروط ره عفان
دنع مهافتم فالخ ىزىچ كى. دنداد هزاجا هعسوت باب زا ترضح هك تسا ىياه ءئارق زا ىنعى، تسا
ناتتسد هب ىدابم و بلالطم ىتقو. تنس ىنه نىا ثحب هكنىا لاج و. دندك انعم هدش روبجم لكلا
تس ىچ وا دوصقم هك دوشىم نشور ىلىخ دىآىم.

نوچ؟ ارچ. تسا ىبوخ لاثم سمش هروس هكنىا. ماهتفگ ىهقف ثحب هىحان زا ىلاثم ىارب ار نىا
ىراك ىعامتجا باتزاب لحم سمش هروس اما. دراد فالتخا ىلىخ فحاصملا مسر. تسا ءالتبا لحم
اهنأ دزن و اهنأ مهافتم رد دوشىم مولعم. دندادركن هكنىا لاج و. دندك لاؤس كى لقادح هك تسا
هدوب حضاو.

تسا بحتسم نىدىع زامن رد سمش هروس دندناوخ مه تنسله دزن: درگاش

هعىش ىاهقف و هعىش لقال. متفگ ار هعىش زا. متفگ مدرك دروخرپ هك زورما. منادىمن: داتسا
مامت هكنىا لاج و، «مالسلاله ىلع هللادبع ىبا نع ىور» دنتفگ نىابلال عمجم رد. دنىوگب دىاب
دندناوخم «واو» دندناوخم مصاع زا صفح هك هعىش.

اهنأ نىرخاتم اصوصخم؟ دنشاب هدوبن تفتلم هعىش ءاملع نىا زا ىلىخ هك دراد لامتجا: ۲درگاش

ناشدوخ هك لوا دىهش. دوبن تروص نىا هب اللصا شلبق اما. هلب مه دزى نرق زا دعب نىرخاتم: داتسا
ود داتسا دزن ار عبس ءئارق هملك هب هملك نم دىوگىم دوخ لاج حرش رد ىناث دىهش. دنتسه مام
ار عبس ءئارق ىتقو!؟تسا ءاف اى واو هك دندك تلفغ دناوتىم دىهش لثم بْخ. ماهدناوخ راب
مدرك عورش مه ار رشع ءئارق دنىوگىم دعب. دناوخب مه ار «ءاف» ءئارق تسا روبجم دناوخب دناوخم
هملك و دنتسشنىم. هدوب ىفىرط راك ردق نىا ىنعى. مهذب همادا دشن و مدىسر فهك هروس هب و
دندناوخم هملك هب.

تسا مه دزى نرق زا لبق ناتدوصقم سپ: درگاش

همدقم رد ىسربط موحرم اذل. دندناوخم هملك هب هملك دنتسشنىم اهرتولج، هلب: داتسا
دندركىم تاعارم ار اهنأ هملك هب هملك. دراد دنس شفرح هب فرح ره دناهتفگ

یتقو اذل. دندوبن نف له لوا دیهش لثم همه؛ دندوبن راک نی نف له ءاملع زا یضعب ۲: درگاش هب ءاملع هک دندیدم همه ینعی؟! دوشیم لاؤس مدرم یاربؑ ال صا ای آ دنتسین نف له ءاملع هب طاق لاؤس دیامرفیم امش هکنیا ینعی؟! تسه یلاکش رگم. میناوخیم مه ام و دیناوخیم وحن کی ءاملع نیام و دنوش هجوتم ار فال تخا لصا مدرم هک تسا ینامز ندشن لاؤس منکیم ضرع، هدشن دندکن لاؤس دعب و دوش حضاو.

هنیدم له دیوگیم اقا نی نآلا؛... دش گرزب قارع رد هک یسک. دوب رارقرب هک تاطابترا: داتسا هنیدم له دیوگیم هک یسک. تسا ام فرح دیؤمؑ اصوصخم. دناهدرک هابتشا قارع له دیوگیم ناشفحصم، دندوب هفوک رد نیموصعم لصفم باحصا هکیلاحرد، تسا هابتشا تئارق نآ دنیوگیم، تسا هابتشا اهنآ فحصم دنتفگیم دیناوخیم «ءاف» هک هنیدم له دیوگیم مه وا، دوب «واو» مه هک یدیعی زامن رد، «فاخی الو» میناوخیم زامن رد ام دندرپب مام زاه عیش نی زا یکی دیابن بخ اج نآ هب نوچ، دوب تاطابترا؟! میناوخب ار اهنآ زا کی مادک، میناوخب ار سمش هروس دیوگیم امش دنتفریم.

نی دناهدرک لقن ینس و عیش هک ییاهزیچ زا. دراد مه یرگی دیهقف هتکن سمش هروس اقا فتا ینعی. «یحضلا و سمشلا ةروس لثمب ءرقا» هک دناهدرک بیغرت تعامج یاهماما هب ترضح: تسا نی دوخ. دوب دیناوخب ار یحض و سمش هروس زامن رد هکنیا هب ترضح شرافس ینس و عیش نیب دندینشیم تعامج زامن رد ار هروس نی ناناملسم ررکم رد ررکم ینعی؟ تسا انعم هچ هب شرافس لاؤسؑ ال صا هکیلاحرد، دندیدم دنتفریم یتقو. دشابن تاطابترا هک دوبن روطنیا نیاربانب رتاوتم اهنیا هک دوب حضاو اهنآ یارب هک تسا نیام یاعدا؟ ارچ. دراد فال تخا ام فحصم هک دناهدرکن تسرد مادک دندکن لاؤس نآ زا هک تسین یزیچ. تسا هدوب هتفرگ اج تئارق ددعت و هدمآ همه و تسا؟! تسا انعم هچ هب دوجا، تسادخ مالک اهنآ همه یتقو هک دش دنت ءارف هب ساحن اذل. تسا

[1] (۴/ ۴۰۳) ةیملعلا طیبرعلا نبال نآرقلا ماکحأ

[2] نامه

فحاصم دیحوت نامز رد تائارق لمحت یارب هژیو طخ صاصتخا و طخ ددعت لامتحا

یزاغ «هنسلالاجه» باتک زایتمار رب لاد، سیق نب ینامثع فحصم مسر

ءاجه باتک نیمه مه دزیس هحفص، تسه باتک نیمه رد ءاجه، میوگب متساوخیم مه رگید هتکن دنچ دنیوگیم هکنیا مینیبب دعب، ددنکیم انعم تروص هچ هب ار ءاجه دینیبب امش، دناهدرک انعم ار دندرادیانعم هچ «ءاجهلا نم سانللا ثدحا».

هکنیا یارب؛ «هتشاد ار دربراک نیرتشیب ءاجه هملک هیلوا نورق رد باتک طفل زا دعب»؛ دنیوگیم، تسا ناشدوخ فرح فالخ اچنیا؛ دینک تقد؛ «باتک نیوانع رگا هکیاهنوگهب»، دهدب ناشن ار طخ اب یدایز بتک، دوش یسررب فحصملا مسر اصوصخ، طخ هزوح رد هدش فیلات بتک نیوانع رگا؛ هکیاهباتک؛ «...زا دناترابع اهباتک نآ زا یخرب»، ءاجه ناونع ینعی؛ «دمآ دهاوخ تسد هب ناونع نیا لامتحا، ءاجه دنیوگیم اهنآ، فحصملا مسر میوگیم ام، تسا اچه شناونع الصا و تسا اچه هب عجار و دون و دص یافوتم سیق نب یزاغ زا؟! تسا یسک هچ زا اهنآ زا یکی؟ تسیچ اهباتک نیا دیهدیم هک تسایزیچ، تسا عفان درگاش، تسا هدرک تافو وا، دوب هدشن تسیود لاس زونه ینعی، هن دراد مه نآ و دوب ءاجه کی ءاجه رگا بُخ، «هنسلالاجه» دیوگیم، تسا نایاقآ لاکشا و راتخم در تسرد عجار یزاغ دوشیم مولعم هنسلالاجه هملک دوش زا؟ تسا انعم هچ هب هنسلالاجه بُخ، دیوگیم ار مسر ار ءاجه طخ باتک لثم هکنیا و شراگن هویش حیضوت یارب هن، تسا هتشون ار نآ نآرق صوصخهب دیوگیم، دیوگب امش؟ تسا هتشون یزیچ هچ، دسیونیم نآرق هب عجار اقیقد، دندب حیضوت هکنآ، تساوخیمن حیضوت هکنآ بُخ؟! دهدیم حیضوت هتشاد ای؟! هدرکیم در ار ثدحتسم ءاجه هتشاد یاهنسلالاجه نیمه زا، تساوخیمن هتشون باتک رگید، مامت و دسیونن دوب هتفگ کلام، دوب ءاجه» تشون وا هک تشاد ار شدوخ صاخ ءاجه نآ هک دوشیم مولعم «هنسلالاجه» هملک زا، هتشون وا هک؟! ددنکیم هطحال م ار نم روظنم، «هنسلالاجه».

دنکیم سرح مدآ، هنسلالاجه مسر مان هب دسیونن یباتک یسک رگا، تسا مسر یانعمهب ءاجه؛ درگاش، دهدیم حیضوت ار نآرق مسر دراد هک.

امهدیم دای طخ مراد نم دیوگب؟ دنکیم یقرف هچ نآرق رگم؛ داتسا

،دهدب دای ار نآرق مسر هک دشاب یباتک؛ درگاش

؟دراد یقرف هچ رگم؛ داتسا

،راصما فحاصم فالتخا نیمه، دراد مسر شش-جنپ نآرق هکنیا رطاخهب؛ درگاش

؟هچ ینعی نیا، «فحاصملا ءاجه» دراد مه دعب، تسا روظنم ءاجه، هن؛ داتسا

فحاصلم لا مسر: درگاش

!دیوگب ار دروم راهچ نی مه طقف ینعی؟ دوب تروص هچ هب فحاصلم لا مسر: داتسا

هه دوبن ای هه دوب «سانلا هتدحا» هک هه دوب ینامز رد نی: ۲درگاش

هلب: داتسا

هه دوب نی، هه نسلا اجه زا شدوصقم آلثم. هه دوب هتشون نآ هب رطان تسا نکمم هه دوب رگا بُخ: ۲درگاش
دنسیونن دیدج مسراب و دنک ظفح ار نآ هک

تتشادن ای تشاد صاصتخا نآرق هب، هه نسلا اجه: داتسا

طخ نی اب. تسایمیدق طخ نی مه هه نسلا اجه دیوگیم وا، هدمآ دیدج طخ، هدش مه م نآرق نوچ: ۲درگاش
دینکن شهابتشا دیدج

دیدهن تلخدار هتفایلماکت: درگاش

دوشیم طخ ود، دش سانلا تدها یتقو، دوب طخ کی رگا: تسا نی، تسا نم روظنم هک هچ نآ: داتسا
!دراذگیم اجه یور تنس ناونع ارچ بُخ. تسا دارم لصا اجه و یمیدق اجه تفگیم اجه

تسایمیدق نامه تنس دیوگب دهاوخیم: ۲درگاش

هب ار اجه یقرواپ رد ناشی نآل. دنکیم در ار نی دناهتفگ نایاقآ هک ییاهباتک نی لصا: داتسا
فرح تروص هب هملک کی فورح نایب: دناهدرک انعم نینچ ار اجه تغل ءاملع». دنکیم انعم تروص نی
ار نآرق تاملک شراگن هویش، هدش هتشون فحاصلم لا اجه ناونع تحت هک ییاهباتک ساسارب. فرح
فورح مه تایاور رد، هعطقم فورح ینعی یجهت! اجهلا. دنداد ار نی یقرواپ رد. «دنا هه دومن نایب
ظفلتلا وه اجهلا». تسا «وجه» لیذ برعل ناسل زا. اهفورح بظفللای طقت اجهلا. دراد یجهتلا
«فل» دیوگب هکلب، «ج»، «ت»، «ب» دیوگن؟ تسیچ یمسم! «اهتایمسمال فورحلا ءامساب
مینک ادج ار اهنآ هک تسا نی اجه. دوشیم اجه نی. دیوگب ناشئامسا هب. «میج»

روطچ فورح نی هک دنه دب ناشن ای!؟ دنروایب ادج ادج ار فورح ینعی، دیوگیم فحاصم اجه یتقو
مان هب یزیچ نامز نآ رد لاح یا یلع. می ت فگ لب ق هسلج رد ک تسایتالم تحم نی!؟ دشیم هتشون
ولو منکیم ضرع نم هک یزیچ نآ قبط شلقادح ای. دوب فحصم یارب هک دوب یطخ. دوب فحاصم مسر
ار هه نسلا اجه مسر یزاغ یتقو. دوشیم تیوقت مه یدعب یاهاضف رد دینیبیم، دشابن دص رد دص
مسر عبانم نیرتمهم زا یکی. هه دوب عفان مه م درگاش. دراد راک نآرق اب طقف و آلصا، دسیونیم
هاگن ار راصمالا مسر یف عنقملا. تسا عفان دوخ دناهتشاذگ یقاب ام یارب یناد هک فحصم لا
حاجن نب نامیلس و درگاش باتک نینچمه. تسا فحصم لا مسر عبانم نیرتمهم عنقملا. دینک
و هب ناشدنس. تسا عفان مسر عبانم هک تسا نی، تسه اهباتک نی رد هک یزیچ نیرتمهم
هه نسلا اجه دیوگیم، دیوگیم عفان زا هک شباتک رد آقیقد ینعی. هه دوب و درگاش مه یزاغ. دسریم
اجه. هدش اهنایا ق ب بس و. هه دوب و درگاش. میوگیم امش یارب ار عفان یاهفرح مراد نم ینعی
ار نم باتک رگا. تسا تروص هچ هب فحصم ندش هتشون تی فیک میوگیم نم ینعی، هه نسلا
، دینیبب ار فحصم -هتدحا ام هن- تسا قلطم و دیرب مسر رد هک هچ نآ اب دیه اوخ طقف و دینادن
راک هب دمعت هه نسلا اجه رد نوچ؟ ارچ. دیا هدی سرن ینامثع فحصم مسر و هه نسلا اجه هب ینعی
تروص نی هب مسر میوگب دیاب. دراد زاین باتک هب. دراد زاین ملع هب هک یدمعت. تسا هتفر
نی. مینک ءاقبا ار هتشاد خسان هک یضارغا میناوتب ات دنامب یقاب دیاب مه نیمه. هدش هتشون
فحاصم مسر هک تسای یاج رد دهیم ناشن ار شدوخ ضارغا نی هک یعضاوم زا یکی؟ هدمآ اچک زا ضارغا
فحاصم مسر فال تخا اچیرص هک ییاهاج یارب تسای دلیک فحاصم فال تخا. تسای فل تخم راصم

دهدیم حیضوت ار اهنآ. دراد تئارق هنوتشپ یلو تسین

م. منک ضرع مه «هنحبال» هب عجار متساوخم

هنس ئئارقلا» دننام دنوتیم یسکینعی؟ تسایاهفاضا هچ «هنسللا» هملک رد هفاضا: درگاش
دینک طولخم ار نآ هیقب اب هکنیا هن. تنسءاجه دیوگب و دریگب «هعبتم

ینهذ یاضف کی. تساینهذ یاضف ود، دیراد ار هنسللا ءاجه، باتک کی ناوئعهب امش نآلا: داتسا
هچ سیق نب یزاغ. دوب هدمآ هزات یئاجه کی دیوگیم؛ دناهدرک میسرت نایاقآ نیا هک تساینیم
نآ هنسللا ءاجه هکلب؛ تسین تنس هدش هک یئاجه ثادحا نیا دیشاب بظاوم دیوگیم؟ هدرک راک
ینامثع فحصم دیوگیم هک تسایسک یارب؟ تسایسک هچ یارب نیا. تسایاضف کی نیا. تسای
هللاءاش نا ادعب هک هدیعد دهاوش اب رگا اما. تسابوخ نیا. تشادن نامثع دوخ نامز رد یزیامت مسر
یرقم هک دنسیونب یروط هک دوب هداد روتسد نامثع هک میدیسر نانیمطا نیا هب، منکیم ضرع
رگم دیوگیم یزورما یرصم نآ متفگ. دناوخب تنسناوتیم یسک یروطنیم. تساوخم
مسلط دنتساوخم من؟! دیوگیم هک تسایتافرخزم هچ اهنیا؟! دنسیونب مسلط دنتساوخم
،دنکیم ءارقا شدوخ درگاش یارب یرقم یتقو هک دنسیونب یروط دنتساوخم هکلب، دنسیونب
بات طخ هک دنتشونیم یروط سپ. دریگب ار یرقم ءارقا هک دیشاب درگاش یارب یاهنیمز کی طقف
دشاب هتشاد ار تئارق لمحت

یارب هللاءاشنا. دوب یبللاج یلیخ ترابع. م. ناوخب راک لوا هک مدوب هدرک هدامآ ار یناد تارابع نآلا
رطن رد ار اضف نیا. دوب دمعت دنتشون رد هکنیا رد یناد تارابع. م. ناوخم هتخابم لوا دعب هسلج
یروطاً آدمع، دوبن چیار طخ نامثع فحصم؛ دیریگب ضرف ار عوضوم لصا: دوب نیا نم روظنم. دیریگب
هک سیق نب یزاغ دعب. دیریگب ضرف ار اضف نیا. دناوخب روج دنچ دناوتب یرقم هک دندوب دنتشون
؟! دیمهفیم یزیچ هچ نیا زا. دسیونیم ار هنسللا ءاجه باتک، تساعفان درگاش

نیا هب هنسللا ءاجه زا هکنیا هن، تسایزیچ هچ هنسللا ءاجه میمهفب هک دش ثعاب دهاوش: درگاش
دیرک عورش فرط نآ زا لوا زا. میسرب

اهنآ هیلع هنسللا ءاجه، درادیدهوش فرط نآ رد فرح نیا هک دش نشور یتقو منکیم ضرع نم: داتسا
هک متساوخن نآلا ینعی. دنکیم ادپ ییانعم هنسللا ءاجه رگید ییاضف نینچ رد نوچ. دوشیم
یزاغ هنسللا ءاجه دوب ییاضف هچ، اضف دوشیم مولعم هکنیا زا دعب میوگیم نم. دیشاب وا در نیا
یارب نم باتک نیا ینعی. دوشیم گنشق «فحاصملا ءاجه» رد نآ هفاضا مه تقو نآ. تسانشور
طخ یلک دیهواخب هکنیا هن. دینادب فحاصم یارب ار اهنآ دیاب امش هک تسایصاخ مسر کی حیضوت
لبق هسلج. دندروآرد ار یسایق طخ دندرک عورش مود نرق زا اه یوحن هکنیا اصوصخم. دیریگب دای ار
مدرک ضرع ار هنیزگ چنپ. دوب هدش عورش یسایق طخ. مدرک ضرع

،دنوشب ار هفوک و هندیمله تئارق فالتخا، تسین تئارق لهه هک سانلا ماع دینک ضرف: درگاش
روطنیم مه وا هکنیا امک. دوب تسرد ام یارب و دناوخ هابتشا وا دیوگیم؟ دنکیم انعم روطچ ار نیا
تسا هدناوخ هابتشا دیوگیم. هدناوخ تروص نیا هب ارچ هک دنکیم لاؤس اتعیبط بُخ. دیوگیم
هیقب دیوگیم؟ تسیچ هیقب دیوگیم. دناوخم شرهش ملع هک دناوخم ار یتئارق نآ شدوخ
دناوخم تسرد ملع نآ و تساهابتشا

هب؟ دنکیم راک هچ دعب دندناوخ «الف» ماما، هدش تیاور هک روظنما و تفر هندیمله هب رگا: داتسا
مدینش و متفر نم، دوب طلغ میدناوخم «الو» قارع رد هک هچ نآ. دوب طلغ نآ دیوگیم اهعیش رگید
رد یتقو دنتفگن مه هب ارچ؟! دشن شخپ نیا هعیش نب ارچ. دندناوخ «الف» مالمسللاهیلع ماما هک
رد نیا ارچ؟ تسایطلغ ام فحصم دناهتفگ ترضح، دیناوخب «سمشلا و» دیهواخم بترم دیع زامن
و دندشیم در مدرم دیوگیم بُخ. تسایفنج شور. دندرکیم لقن ار اهزیچ نیرتزیر؟! هدمای اج کی

!؟دنا هتفگن یزیچ ارچ دن دوب رگا؟! می تشادن ای می تشاد نی صصختم اما . دنت فریم روطنیمه ،تسا «الف» هندی دم رد امش فحصم امش ،میناوخیم «الو» ،میتسه یفوک رد ام دیوگب دیاب هراز رد شدوخ بلغت نب نابا .دوبن ماوع هک ملسم نب دمحم .دوبن ماوع رگید هک هراز؟! میناوخب ار مادک .دوبن لاؤس اهنآ یارب آلصا .دوب اتراچ اتود ود تئارق نیا اهنآ یارب .دوب صصختم .دوب هفوک .دندرک یمن لاؤس هک دوب یحضاو زیچ کی .هتشون تئارق باتک شدوخ

. . .تسه یا هریاد نوکس فلا یالاب ،«الؤسّرلل انّ عطاءو» بازحا هروس شش و تصش هیآ :درگاش

دنیوگیم .دراد ار نیمه مه ^[1] «بَر هَلَلْ وَهُ ان کَل» رد .دیناوخب «لوسر» فقول دنع ینعی :داتسا .تسا «نکل» دیناوخن رگا یلو ،تسا «انکل» دیناوخ لصو رگا

؟میهفب دیاب اچک زا :درگاش

فحاصم رخآ رد .دیناوخب دیاب ،دینک لصو رگا هک تسا نیا تمالع نیا دیوگیم فحصم رخآ رد :داتسا .دینک هاگن ار اچ نآ .میراد فحصم لاطبض مان هب یناونع

نیملاعلا برهلل دمحللو

^[1] ۳۸ فهکلا